

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри
економіки

Протокол № 1 від «01» вересня 2017

Зав. кафедри

_____ Волошина С.В.

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«Історія економіки та економічної думки»

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник:

Зиза О.О., доцент кафедри економіки,
к.е.н.

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	обов'язкова для спеціальності 051 "Економіка"
Семестр	1
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Лекції, годин	26
Практичні/ семінарські, годин	13
Лабораторні, годин	
Самостійна робота, годин	81
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2,6
самостійної роботи студента	5,4
Вид контролю	екзамен

2. Мета та завдання дисципліни

Мета - вивчення розвитку господарств, країн Європейської цивілізації та впливу економічної думки на економічну політику держав.

Завдання - формування сучасного економічного мислення та світогляду студентів, забезпечення засвоєння ними знань методів історичного аналізу економічних процесів на методологічних засадах цивілізаційної парадигми розвитку суспільства

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль 1 ЕКОНОМІЧНА ЕВОЛЮЦІЯ СУСПІЛЬСТВА ДО НОВОГО ЧАСУ					
Тема 1. Предмет, метод і задачі курсу	10	2	1		7
Тема 2. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій.	9	2	1		6
Тема 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. - Vст. н.е.)	9	2	1		6
Тема 4. Економічний розвиток західноєвропейських країн та економічної думки в середньовіччя	9	2	1		6
Тема 5. Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI - перша пол. XVII ст.)	9	2	1		6
Тема 6. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга пол. XVII - перша пол. XIX ст.)	9	2	1		6
Разом за модуль 1	55	12	6		37

Модуль 2 ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК У НОВІТНІЙ ЧАС					
Тема 7. Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга пол. XIX - початок XX ст.)	9	2	1		6
Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга пол. XIX - початок XX ст.)	9	2	1		6
Тема 9. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша пол. XXст.)	9	2	1		6
Тема 10. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науко-во-технічної революції (друга пол. XX ст.)	9	2	1		6
Тема 11. Світове господарство та основні напрями економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX - початок XXI ст.)	10	2	1		7
Тема 12. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці.	9	2	1		6
Тема 13. Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки XX ст.)	10	2	1		7
Разом за модуль 2	65	14	7		44
Усього годин	120	26	13		81

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
Тема 1	Предмет метод і задачі курсу	1
Тема 2	Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій.	1
Тема 3	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. - Vст. н.е.)	1
Тема 4	Економічний розвиток західноєвропейських країн та економічної думки в середньовіччя	1
Тема 5	Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI - перша пол. XVII ст.)	1
Тема 6	Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга пол. XVII - перша пол. XIX ст.)	1
Тема 7	Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга пол. XIX - початок XX ст.)	1
Тема 8	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга пол. XIX -початок XX ст.)	1
Тема 9	Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша пол. XXст.)	1
Тема 10	Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науко-во-технічної революції (друга пол. XX ст.)	1
Тема 11	Світове господарство та основні напрями економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX - початок XXI ст.)	1
Тема 12	Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці.	1
Тема 13	Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки XX ст.)	1

5. Індивідуальні завдання

- 1 Огляд навчальної, наукової і періодичної літератури.
- 2 Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
- 3 Добір статистичної інформації щодо економічного розвитку підприємства – суб'єкта аналітичного дослідження.
- 4 Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Модуль 1. ЕКОНОМІЧНА ЕВОЛЮЦІЯ СУСПІЛЬСТВА ДО НОВОГО ЧАСУ			
Тема 1	7	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Тема 2	6	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Тема 3	6	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Тема 4	6	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Тема 5	6	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Тема 6	6	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Разом за модуль 1	37		
Модуль 2. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК У НОВІТНІЙ ЧАС			
Тема 7	6	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Тема 8	6	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Тема 9	6	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Тема 10	6	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Тема 11	7	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Тема 12	6	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Тема 13	7	Виконання домашніх завдань, підготовка до семінарських занять	Опитування; тестування
Разом за модуль 2	44		

7. Результати навчання

знати	історію розвитку економіки Європейських країн; економічні причини і наслідки окремих історичних подій, економічну політику держав, класів; еволюцію способів виробництва, історію господарських механізмів, галузей господарства, окремих економічних процесів та економічних інститутів; історію окремих теорій, економічних шкіл та напрямів економічної думки.
вміти	виявляти причинно-наслідкові зв'язки між розробками науковці різноманітних економічних течій та їх реалізацією у практику окремих країн.

8. Форми навчання

Лекції, виконання індивідуальних завдань, складання графічних схем, розв'язання практичних завдань та ситуаційних вправ. Усне опитування, тестування, розв'язання розрахункових завдань, вирішення ситуаційних вправ, поточний модульний контроль, підсумкове оцінювання.

9. Методи оцінювання

Оцінювання знань студентів відбувається відповідно до виконання ними практичних завдань, виступів з доповідями, складання модульних контрольних робіт.

Поточний контроль знань студентів здійснюється на практичних заняттях і полягає у перевірці знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни. Підсумковий контроль включає модульну форму підсумкового контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять, і його результати враховуються при виставленні підсумкової оцінки. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу і в терміни, встановлені навчальним планом.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Модуль 1						
тема 1	1		1	1	1	4
тема 2	1		1	1	1	4
тема 3	1		1	1	1	4
тема 4	1		1	1	1	4
тема 5	1		1	1	1	4
тема 6	1		1	1	1	4
Разом за модулем 1	6		6	6	6	24
Модуль 2						
тема 7	1		1	1	1	4
тема 8	1		1	1	1	4
тема 9	1		1	1	1	4
тема 10	1		1	1	1	4
тема 11	1		1	1	1	4
тема 12	1		1	1	1	4
тема 13	1				1	2
Разом за модулем 2	7		6	6	7	26
Усього	13		12	12	13	50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

- 1 Електроні лекції.
- 2 Перелік сучасної вітчизняної і закордонної навчальної і наукової літератури.
- 3 Тематична добірка матеріалів до практичних завдань.
- 4 Методичні вказівки до проведення контролю методом тестування.

12. Рекомендована література

Основна

- 1 Фоміна О.О. Історія економіки та економічної думки. Курс лекцій. / О.О. Фоміна, О.О. Зиза. - ДонНУЕТ, Кривий Ріг, 2017. - 100 с.
- 2 Юхименко П. І. Історія економіки та економічної думки : підручник / П. І. Юхименко, П. М. Леоненко. – К. : Знання, 2011. – 646 с.
- 3 Овечкіна О. А. Історія економіки та економічної думки : навчальний посібник / О. А. Овечкіна, І. М. Бугайова, К. В. Іванова. – Луганськ, 2009. – 344
- 4 Лановик Б. Д. Економічна історія України і світу : підручник / Б. Д. Лановик, З. М. Матисякевич, Р. М. Матейко. – К. : Вікар, 2002. – 477 с.
- 5 Історія економічних вчень : навчальний посібник / В. В. Кириленко, О. М. Стрішенець, М. М. Фаріон та ін. – Тернопіль : Економічна думка, 2008. – 525 с.
- 6 Історія економіки та економічної думки : навчальний посібник / С. В. Степаненко, С. Н. Антонюк, В. М. Феценко, Н. О. Тимочко. – К., 2010. – 743 с.
- 7 Історія економіки та економічної думки : навчальний посібник / Г. М. Грігорян, О. О. Губарєв, Т. Є. Калашник та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 314 с.
- 8 Історія економіки та економічної думки : навчальний посібник / О. Ю. Амосов, В. В. Калюжний, В. Л. Міненко та ін. – Х. : Магістр, 2009. – 408 с.
- 9 Історія економіки та економічної думки : курс лекцій / Л. В. Лощина, В. Г. Подлесна, І. В. Ткаченко. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2009. – 207 с.

Допоміжна

- 1 Агапова И. И. История экономических учений : учебное пособие / И. И. Агапова. – М. : Экономист, 2007. – 285 с.
- 2 Бартенев С. А. Экономические теории и школы (история и современность) : курс лекций / С. А. Бартенев. – М. : БЕК, 1996. – 352 с.
- 3 Богиня Д. П. Історія економіки та економічної думки : навчальний посібник / Д. П. Богиня, Н. М. Краус, О. В. Манжура. – Хмельницький : ХНУ, 2010. – 428 с.
- 4 Економічна історія : навчальний посібник / Т. В. Ус, Т. Є. Калашник, І. Ф. Лісна та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 244 с.
- 5 Економічна історія України : історико-економічні дослідження : в 2 томах / В. М. Литвин. – К., 2011. Том 1. – 695 с. Том 2. – 607 с.
- 6 Історія економіки та економічної думки: від ранніх цивілізацій до початку ХХ ст. : навчальний посібник / В. В. Козюк, Л. А. Родіонова, В. В. Кириленко та ін. – К. : Знання, 2011. – 566 с.
- 7 Історія економіки та економічної думки: ХХ – початок ХХІ ст. : навчальний посібник / В. В. Козюк, Л. А. Родіонова, Т. І. Вергелес та ін. – К. : Знання, 2011. – 582 с.
- 8 Ядгаров Я. С. История экономических учений : учебник / Я. С. Ядгаров. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 320 с.

Інформаційні ресурси

- 1 Законодавчі та нормативні акти України. – Режим доступу : www.uazakon.com.
- 2 Офіційний сайт Кабінету міністрів України. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.
- 3 Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.